

GROENLINKS

AMERSFOORT

**SAMEN VERDER
VOOR EEN
GROENE EN
SOCIALE STAD**

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
IN TAAL VOOR IEDEREEN
2022-2026**

AMERSFOORT IS MIJN STAD

Amersfoort is de stad waar ik me thuis voel. Ik kan hier leuke dingen doen. Amersfoort is de stad met de mooie Eempolder, de Gelderse Vallei en de Utrechtse Heuvelrug.

In deze stad is altijd wat te doen: er zijn vaak concerten, optredens en af en toe een festival. Zoals jazz of poppen in het park: buiten Corona-tijd is er voor iedereen wat. Mensen in Amersfoort sporten veel. In Amersfoort zien mensen om naar elkaar. We brengen spullen naar de kringloopwinkel en helpen nieuwe Nederlanders beter Nederlands te praten. Veel vrijwilligers en mantelzorgers helpen ouderen en mensen met een beperking.

Maar niet alles in Amersfoort gaat goed. Sommige kinderen groeien op in armoede of met geweld. Sommige mensen voelen zich buitengesloten, omdat ze niet kunnen meedoen in de samenleving. De auto was lang het belangrijkste vervoermiddel in onze stad. We hebben nu problemen met onveilig verkeer, lawaai en vuile lucht. Het is bijna onmogelijk om een betaalbaar huis te vinden. Misschien is het klimaat wel het grootste probleem van deze tijd: de aarde warmt op. Wij moeten dat tegen gaan. We moeten ook de stad aanpassen aan hittegolven en periodes van veel meer regen, stormen en droogte.

Jij mag kiezen. Ik kies voor verandering. De verandering is dat we veel huizen bouwen die passen in onze stad. De verandering is ook dat we zorgen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. We willen meer planten en bloemen in de straat en minder uitlaatgassen die slecht zijn voor het klimaat.

We hebben vier jaar geleden veel stemmen gekregen, en we zijn de verandering gestart. Maar we zijn nog niet klaar. Een sterk GroenLinks blijft nodig om door te zetten. Hoe we dat de komende vier jaar willen doen, lees je in dit verkiezingsprogramma.

Ik hoop dat jij met GroenLinks kiest voor de verandering!

*Astrid
Janssen*

Astrid Janssen

Lijsttrekker GroenLinks Amersfoort

INHOUD

DE HOOFDPUNTEN	6
1. EEN BETAALBARE WONING VOOR IEDEREEN	8
- BETAALBAARHEID	8
- WONEN EN ZORG	8
- BOUWEN VOOR DE TOEKOMST	9
- MEER DOEN MET DEZELFDE RUIMTE	9
- KWALITEIT EN DUURZAAMHEID VAN WOONWIJKEN	11
- INWONERS BETREKKEN	11
2. EERLIJKE AANPAK VAN HET KLIMAATPROBLEEM	12
- GEBOUWEN OP EEN ANDERE MANIER VERWARMEN	12
- SCHONE ELEKTRICITEIT	13
- GROENE ECONOMIE	14
- WELVAART IS MEER DAN GELD VERDIENEN	15
- SAMENWERKEN AAN HERGEBRUIK VAN GRONDSTOFFEN	16
3. IN AMERSFOORT DOET IEDEREEN MEE	18
- EEN TOEGANKELIJKE STAD VOOR IEDEREEN	18
- KUNST EN CULTUUR	19
- ONDERWIJS	19
- SPORT	20
- VEILIG AMERSFOORT	21
- INCLUSIEVE EN TOEGANKELIJKE ZORG	21
- EXTRA AANDACHT VOOR KINDEREN EN JONGEREN	21
- WELZIJN IN DE WIJK	23
- SAMENWERKING EN VERTROUWEN	23
- ARMOEDEBESTRIJDING	24
4. EEN FIJNE, GROENE LEEFOMGEVING	26
- RUIM BAAN VOOR DE FIETS	26
- AUTO TE GAST	27
- SCHONE LUCHT	29
- INWONERS AAN ZET	30
- GROENE PLEKKEN VOOR NATUUR EN MENSEN	30
- DE STAD ALS SPONS VOOR WATER	31
5. DE STAD WORDT GOED BESTUURD	33
- VERSTANDIG MET GELD OMGAAN	33
DANK	35

DE HOOFDPUNTEN

In dit hoofdstuk staan de hoofdpunten van het verkiezingsprogramma. Als je meer wil weten over een onderwerp, dan kun je het hoofdstuk lezen dat erbij hoort.

1. EEN BETAALBARE WONING VOOR IEDEREEN

Wij willen 1000 nieuwe woningen per jaar. Die moeten betaalbaar zijn. We willen ook andere huizen voor woongroepen en 'mantelzorgwoningen' en voor gehandicapten. Sommige mensen en bedrijven kopen huizen op om te verhuren. Daardoor worden huizen te duur voor mensen die er willen wonen. Dat willen we stoppen.

Nieuwe huizen bouwen we zoveel mogelijk binnen de stad. We bouwen leegstaande kantoren en oude bedrijventerreinen om tot plekken om te wonen. Hoogland West laten we groen. Dat kan, als we kiezen voor hoogbouw en we ervoor zorgen dat mensen die willen, naar een appartement kunnen, zodat meer huizen met tuinen vrijkomen.

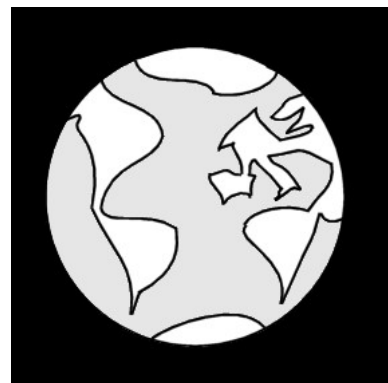
Samen met de woningbouwverenigingen en anderen maken we wijken en buurten gezelliger en veiliger. Dat doen we tegelijk met het bouwen van nieuwe woningen en het aanpassen van de verwarming van huizen. We gaan met bewoners in gesprek om te kijken wat zij en hun buurt nodig hebben en we zorgen dat ze mee kunnen helpen.

2. EERLIJKE AANPAK VAN HET KLIMAATPROBLEEM

Om goed te kunnen zorgen voor het milieu en klimaat is meer geld nodig. Daarmee kunnen we werken aan een schoner milieu: geen aardgas meer, huizen isoleren, en schoon vervoer. We vinden het belangrijk dat dit voor iedereen eerlijk, betaalbaar en duidelijk is.

Onze stad is best rijk, en toch zijn sommige mensen arm. Wij willen mensen met weinig geld helpen met extra geld voor bijvoorbeeld kleding, cultuur, vervoer. Ook mensen met schulden moeten we goed blijven helpen.

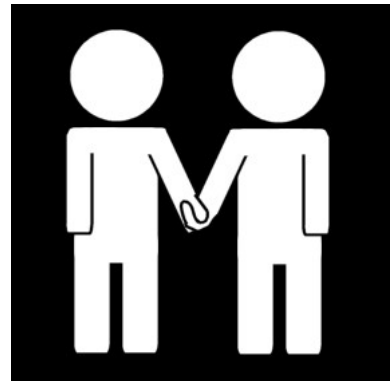
En we kijken naar meer dan naar geld alleen. Het is ook belangrijk dat mensen gelukkig zijn en kans hebben op een goede toekomst. Door de corona-hulp van de regering is er extra geld voor banen. Het isoleren van huizen en de verwarming veranderen, levert ook extra banen op. Daar zijn we blij mee.

3. IN AMERSFOORT DOET IEDEREEN MEE

GroenLinks wil een stad waar je gezond kunt leven: groene wijken met schone lucht en genoeg ruimte om te bewegen. Dat is een gezonde stad. Iedereen die zorg of hulp nodig heeft, moet dat kunnen krijgen. Daar maken we extra geld voor vrij. We maken een eind aan wachtlijsten en zorgen ervoor dat zorgmedewerkers meer naar hun cliënt kunnen kijken en minder naar de regeltjes.

We willen dat iedereen het fijn heeft in de stad.

Daarom treden we op tegen discriminatie, bijvoorbeeld bij het verhuren van een huis of solliciteren naar werk. We willen extra geld voor cultuur: muziek, toneel, kunst, festivals. Ook voor mensen die dit als hobby doen. Op scholen moeten alle kinderen welkom zijn en zich thuis kunnen voelen.

4. EEN FIJNE, GROENE LEEFOMGEVING

We willen meer ruimte voor fietsers en voetgangers en voor spelende kinderen. En minder auto's op de Stadsring. We willen ook dat automobilisten minder hard kunnen rijden in de stad: maximaal 30 km per uur.

Als de straat opnieuw wordt ingericht, maken we hem groener, bijvoorbeeld met gras op parkeerplaatsen.

We gaan door met het planten van 1000 bomen per jaar. We geven meer ruimte aan natuur en water. Alle daken worden groen of krijgen zonnepanelen. Regenpijpen maken we los van het riool. We zorgen dat de groene plekken in de stad aan elkaar zitten, zodat dieren makkelijk van de ene plek naar de andere plek kunnen. Met meer groen is het gezonder, leuker en kunnen we beter tegen hittegolven en veel regen.

5. GOED BESTUUR VAN DE STAD

Veel mensen in de stad willen graag meedenken: mensen met ervaring, ondernemers, kinderen. Samen kunnen we betere oplossingen bedenken voor problemen. Dat vinden we belangrijk.

We zorgen dat de gemeente niet teveel geld uitgeeft. Als er extra belasting nodig is, moeten vooral mensen met veel geld dit betalen. Als we moeten bezuinigen, mogen mensen met weinig geld daar geen last van hebben.

1. EEN BETAALBARE WONING VOOR IEDEREEN

Er komen steeds meer mensen in Amersfoort wonen. En nu al kunnen veel mensen geen huis vinden. GroenLinks heeft gezorgd voor een goed plan om betaalbare huizen te bouwen. Uitvoering en verbetering van dat plan is ook de komende jaren belangrijk.

Betaalbaarheid

Dit willen wij:

1. We blijven 1.000 extra huizen per jaar bouwen.
2. Minimaal 35 procent van de nieuwbouwhuizen zijn sociale huurwoningen. Deze huurwoningen mogen niet na een paar jaar alsnog duur worden en huurders moeten vaste huurcontracten krijgen. Minstens 20 procent van de nieuwbouwhuizen zijn betaalbare huur, of koopwoningen tot € 350.000,-.
3. We willen dat woningbouwverenigingen stoppen met sociale huurwoningen verkopen of tegen een veel hogere huur verhuren. Sociale huurwoningen moeten sociaal blijven.
4. Als sociale huurwoningen toch worden verkocht, dan alleen in wijken met veel sociale huurwoningen en alleen aan mensen die nu al in een sociale huurwoning wonen. Die mensen moeten er dan wel zelf gaan wonen en niet na een paar jaar voor veel geld doorverkopen.
5. We willen dat goedkope koopwoningen een lage prijs houden als ze doorverkocht worden. Dat kan door de eigenaar te verplichten om het huis aan de gemeente of een woningbouwvereniging terug te verkopen. Dit kost geld, dus dat maken we hiervoor vrij.
6. Sommige bedrijven en mensen met veel geld kopen huizen op om te verhuren. We willen dit tegengaan. Mensen moeten wonen in het huis dat ze kopen.
7. Voor het verhuren van een woning of kamer willen we een verhuurvergunning. Die vergunning raakt de verhuurder kwijt als hij zijn huurders teveel geld vraagt of niet zorgt voor fatsoenlijke woonomstandigheden of discrimineert bij het verhuren.

Wonen en zorg

Dit willen wij:

8. Er komen nieuwe woon- en zorgvormen om ouderen langer thuis te kunnen laten wonen. We zorgen voor extra woonmogelijkheden. Ouderen met een zorgvraag die samen een woongroep willen vormen, moeten daarvoor de mogelijkheid krijgen. In een woongroep bepalen mensen zelf hoe zij hun zorg en woonomgeving willen inrichten.

9. Mantelzorgers zijn van grote waarde. Zij mogen er niet alleen voor staan. Wij willen hen beter ondersteunen, om te voorkomen dat de zorg te zwaar voor hen is. Als het nodig is, moet er vervanging (respijtzorg) zijn. De gemeente houdt rekening met mensen uit verschillende culturen die niet snel om hulp vragen.
10. We willen dat dak- en thuislozen een huis en hulp krijgen. Dit noemen we 'housing first'. We ondersteunen mensen die een kamer verhuren aan dak- en thuislozen. Dit doen we door onderhuur toe te staan. Je wordt niet gekort op je uitkering en/of toeslagen. En we geven een beurs aan voormalige dak- en thuislozen die als ervaringsdeskundigen helpen.
11. Voor mensen met psychische problemen willen we dat de gemeente zorgt voor verschillende vormen van begeleid wonen. Er zijn in elke wijk inloopcentra en informatiepunten. Er zijn in de stad voldoende time out plekken zijn voor mensen in crisis die even op adem willen komen.

Bouwen voor de toekomst

Dit willen wij:

12. In Amersfoort wonen veel mensen in een huis dat eigenlijk te groot is, maar ze kunnen niet verhuizen. Daardoor kunnen andere mensen niet naar een groter huis. Daar willen we bij helpen.
13. We bouwen vooral nieuwe huizen voor starters, mensen die willen verhuizen naar een appartement en mensen die alleen wonen. Daardoor komen er huizen met tuinen vrij.
14. We zorgen voor meer tijdelijke woningen om mensen snel te kunnen helpen.
15. De gemeente moet het delen van huizen en het bijbouwen van mantelzorgwoningen of samenwonen met meer gezinnen in 1 huis makkelijker maken.
16. Sommige mensen willen samen hun eigen huis bouwen. Dat is fijn, want deze mensen zorgen ook voor elkaar en er komen daardoor andere soorten huizen. De gemeente en de woningbouwverenigingen moeten hen daarom helpen.
17. Als mensen een huis slopen, willen we dat het mogelijk wordt om meer huizen terug te zetten als dat kan.

Meer doen met dezelfde ruimte

Dit willen wij:

1. Hoogland-West en Stoutenburg-Noord moeten groen blijven.
2. Nieuwe huizen bouwen we zoveel mogelijk binnen de stad: leegstaande kantoren en oude bedrijventerreinen bouwen we om tot plekken om te wonen. De gemeente moet daarvoor zelf grond kopen als dat handiger is.

Een groep inwoners heeft samen Soesterhof gebouwd.

3. Tot 2030 is er voldoende bouwruimte in het Hoefkwartier (naast station Schothorst) en het gebied Langs Eem en Spoor (met onder andere de Wagenwerkplaats, Trapezium, Nieuwe Stad en de kop van de Isselt). Na 2030 willen we het middendeel van de Isselt ombouwen tot een gemengd gebied voor wonen en werken.
4. We maken minder ruimte voor geparkeerde auto's bij nieuwbouw op plekken waar je goed met de bus en de trein kunt komen. Hierdoor kunnen we meer woningen bouwen en blijft er meer ruimte over voor een mooie groene straat.
5. Als er in de stad iets gesloopt wordt, bouwen we daar huizen, het liefst sociale huurwoningen.
6. Amersfoort is een stad en daarom vinden we flats wel passen. Dan blijft er meer ruimte voor groene omgeving over. En we willen dat onderin flats ruimte is voor winkels, bedrijfjes en zorgpraktijken.
7. Wat er nodig is in een buurt weet je niet altijd van te voren. Daarom moet de gemeente goed kijken naar de gebieden waar nieuw gebouwd wordt.
8. Soms is bouwen in de buurt van bos nodig. Maar dan willen we wel dat het bos ook mooier en beter wordt. Bijvoorbeeld met duidelijke paden en betere bescherming van de dieren en planten.

Kwaliteit en duurzaamheid van woonwijken

Dit willen wij:

9. De gemeente moet samen met woningbouwverenigingen werken aan de veiligheid en gezelligheid van buurten en wijken.
10. Inwoners kunnen aangeven wat er in hun buurt beter kan. Deze verbeteringen proberen we uit te voeren wanneer de gemeente toch al in de wijk aan het werk gaat met de straat of met de verwarming of met het bouwen van nieuwe huizen.
11. Er komen adviseurs die bewoners helpen hun huis te verduurzamen en ook meedenken met mensen die willen verhuizen. Soms is verhuizen makkelijker voor mensen.
12. Nieuwbouwhuizen moeten zo duurzaam mogelijk zijn. Met genoeg zonnepanelen zorgen ze voor meer stroom dan ze gebruiken. Ook willen we dat de gebruikte bouwmaterialen het milieu niet belasten. Het is daarbij beter naar een gebied te kijken dan naar elk huis apart. Ook moeten we zorgen dat nieuwbouwingebieden niet teveel last hebben van hittegolven of veel regen. En we willen dat er gekeken wordt naar mogelijkheden voor dieren: nestkastjes en voldoende voedsel voor bijvoorbeeld vogels en vleermuizen.

Inwoners betrekken

Dit willen wij:

13. GroenLinks wil dat de gemeente bewoners en anderen zo vroeg mogelijk bij nieuwbouwplannen betreft. Gemeente en projectontwikkelaars werken zoveel mogelijk gelijkwaardig samen met buurtbewoners. Er is al een handboek (de participatiegids) voor samenwerking met inwoners, dat moet goed worden uitgevoerd.
14. Sommige buurtbewoners kunnen makkelijker voor zichzelf opkomen dan andere. Projectontwikkelaars en de gemeente moeten rekening houden met verschillen tussen mensen. Ze moeten deze mensen opzoeken en vragen mee te denken.
15. We zetten ons in voor burgerinitiatieven en projecten waarin gemeente en inwoners samenwerken. Goede voorbeelden zijn 'Noordewierweg Verbindt', 'Behoud Park Schothorst', 'Soesterwijkwiek', het verkeersonderzoek rond het Soesterkwartier en het Wijkperspectief Soesterkwartier.

2. EERLIJKE AANPAK VAN HET KLIMAATPROBLEEM

De opwarming van de aarde zorgt voor meer natuurrampen en voor een minder leefbare aarde: het klimaatprobleem. Gelukkig zijn er wel afspraken gemaakt hoe we de opwarming van de aarde kunnen tegengaan. In 2050 mogen er geen uitlaatgassen meer zijn die het klimaat opwarmen. Dat geldt ook voor Amersfoort. We moeten daarom hard werken om op een andere manier stroom op te wekken en onze huizen en gebouwen te verwarmen en eten te koken. Dit is veel werk en het betekent dus ook dat het veel banen oplevert. In 2018 hebben de leden van de gemeenteraad het 'Deelakkoord Duurzaamheid' gesloten. Daarin staan afspraken over een duurzame stad. Die willen we gaan uitvoeren en dat kost geld. Hier maken we geld voor vrij.

Amersfoort is een stad met veel rijke inwoners. Veel bedrijven en organisaties willen hier zijn. Dat zorgt voor banen, inkomen en levendigheid. Het maakt de stad sterk. Maar niet alle Amersfoorters hebben hier wat aan. Er zijn grote verschillen in inkomen, woningen en kansen op een baan. Eerlijk delen is voor GroenLinks belangrijk.

Gebouwen op een andere manier verwarmen

We zorgen dat alle huizen voor 2050 geen cv-ketel op aardgas meer hebben. GroenLinks wil hiervoor samenwerken met de landelijke overheid, bewoners, bedrijven en instellingen. Wij willen dat de overgang naar aardgasvrij wonen voor iedereen duidelijk is en eerlijk verloopt. De kosten om te wonen mogen hierdoor niet te veel stijgen en alle inwoners van Amersfoort moeten kunnen meedoen. Het is veel werk. Dat levert dus ook veel banen op.

Dit willen wij:

1. Bewoners kunnen in wijkgesprekken zeggen wat er beter kan in hun buurt en hun woningen.
2. We willen dat de gemeente mensen met koopwoningen beter helpt met advies en praktische tips over isoleren van huizen.
3. We maken met woningbouwverenigingen afspraken over duurzaamheid: hoeveel huizen worden geïsoleerd, hoeveel huizen hebben geen energie meer nodig, hoeveel huizen krijgen aardgasvrije verwarming, hoeveel huizen krijgen zonnepanelen. Huurders mogen niet meer gaan betalen aan huur + energie door verduurzaming van hun huis.
4. Er zit warm water diep in de grond. Soms is dat op te pompen om stadsverwarming mee te verwarmen. We willen weten of dat ook in Amersfoort kan. We willen ook weten welke risico's het oppompen van water heeft.
5. Inwoners moeten mede-eigenaar kunnen worden van hun eigen stadsverwarming.

6. Er is veel discussie over biomassa. Er zijn veel soorten biomassa. Biomassa van gekapte bomen willen we niet in Amersfoort. Het Warmtebedrijf Amersfoort heeft met de gemeente afgesproken dat ze alleen afvalhout van snoeien gebruiken voor de twee biomassacentrales. Maar verbranden van hout wil GroenLinks liever niet, omdat dit houtrook geeft. Daarom willen wij dat de centrales over een tijdje dicht gaan. We vinden het wel goed als biomassa wordt vergist. Dat kan bijvoorbeeld met groenafval uit de keuken of met rioolwater. Als we nieuwe woonwijken bouwen, kunnen we vergisting in 1 keer regelen.
7. We maken afspraken met eigenaren van winkels en horeca om energieverstopping in winkels, cafés en restaurants tegen te gaan. We zijn tegen terrasverwarming en winkeldeuren die de hele dag open staan.

Schone elektriciteit

De 7 gemeenten in de regio Amersfoort hebben in mei 2021 een afspraak gemaakt hoe zij schone elektriciteit gaan maken met windmolens en zonnepanelen. Het maken van elektriciteit kost ruimte. En als we straks geen aardgas meer hebben, gaan we ook meer elektriciteit gebruiken. We zien gelukkig in Amersfoort nu al steeds meer zonnepanelen. GroenLinks steunt ook mensen die windmolens willen bouwen.

Sommige mensen willen geen windmolens of zonnepanelen. Maar die zijn wel nodig om genoeg schone elektriciteit te maken. Daarom vindt GroenLinks het belangrijk met mensen te bespreken wat deze verandering kan betekenen voor inwoners van Amersfoort. Als de overgang naar een schoner milieu duidelijk en eerlijk is, zullen meer mensen mee willen doen. Eerlijk betekent voor ons dat het duidelijk is wat het kost en wat het oplevert en dat mensen die nadelen hebben ook de voordelen krijgen.

Dit willen wij:

8. Daken worden gebruikt voor zonnepanelen of voor groen. Het kan ook samen. Dit wordt de regel bij nieuwbouw en op alle daken van gemeentelijke gebouwen.
9. Mensen die een huis hebben zonder eigen dak of grond moeten mede-eigenaar kunnen worden van zonnepanelen en windmolens. Ook mensen met weinig geld. Goede voorbeelden zijn 'Soesterwijkwiek' en 'Zon op Amersfoort'.
10. De gemeente stelt daken, geluidswallen en grond beschikbaar en start eigen projecten voor de buurt. We willen dat op carports, bushokjes en lantaarnpalen en langs gevels en hekwerken zonnepanelen komen.
11. Zonnepanelen op daken leveren nog niet genoeg stroom op. Daarom zijn ook zonnepanelen in weilanden nodig. We vinden belangrijk dat er voldoende ruimte voor planten en dieren is om de zonnepanelen heen. Dat is beter voor de natuur en het ziet er mooier uit. In gebied Over de Laak (Vathorst), willen we zonnevelden in een deel van het recreatiegebied.
12. We helpen projecten voor zonnepanelen in het weiland of voor windmolens als het goede projecten zijn. We vinden dat er goed gekeken moet worden dat de mensen en de dieren er niet teveel last van hebben.

Daken worden gebruikt voor zonnepanelen of voor groen. Het kan ook samen.

13. De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven. Ze moet in 2040 alle stroom die ze nodig heeft zelf opwekken. De gemeente koopt tot die tijd alleen elektriciteit in van zonnepanelen en windmolen. Deze elektriciteit moet gemaakt zijn in Nederland.

Groene economie

GroenLinks wil dat de groeiende stad schoner wordt. De economie wordt alleen beter als we ook kijken naar het hergebruik van materialen, het klimaat en naar de planten en dieren. Dat moet en het kan ook. In de hele wereld laten bedrijven die goed voor het milieu zijn zien dat ze een goede toekomst hebben. Ze hebben ook nog eens veel banen. Bedrijven die niet hun best doen worden door de rechter en door actievoerende mensen gedwongen het beter te doen. GroenLinks wil duurzame ondernemers in Amersfoort helpen.

Dit willen wij:

14. Er zijn meer banen nodig als er meer inwoners komen. We blijven zorgen dat Amersfoort een aantrekkelijke stad is voor bedrijven en voor hun werknemers. De gemeente heeft veel contact met bedrijven en bedrijvenkringen. We willen dat de gemeente die contacten benut om te zorgen dat bedrijven zich in onze stad welkom voelen.
15. Bedrijven en instellingen moeten van de wet duurzaamheidsmaatregelen nemen. Veel bedrijven doen dit niet. We willen dat de gemeente dit strenger controleert. We willen ook dat de gemeente bedrijven beloont die meer doen dan van de wet moet. Zij verdienen steun. We helpen bedrijven en instellingen die extra goed kijken naar de grondstoffenkringloop, het klimaat en naar de planten en dieren.
16. Als we bedrijventerreinen verkopen, moet de koper duurzaam bouwen.

17. We zijn trots op de sectoren zoals de bouw, ict en geo/wateradvies. Zij doen het goed in Amersfoort. We verbinden deze bedrijven en het beroepsonderwijs met elkaar. Dat is goed voor de leerlingen, de bedrijven en voor de stad.
18. Het is veel werk om de wereld duurzaam te maken. We brengen werkzoekenden, opleidingen en opdrachtgevers voor duurzaamheid bij elkaar. We zorgen voor meer scholing van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt zodat zij een baan kunnen vinden bij de isolatie van gebouwen, de aanleg van stadsverwarming of de installatie van warmtepompen en zonnepanelen.

Welvaart is meer dan geld verdienen

Werk, gezondheid en een goed inkomen zijn voor iedereen belangrijk. Daarom willen we de welvaart op een rechtvaardige manier verdelen. De gemeente moet er alles aan doen om mensen aan het werk te helpen, samen met alle mogelijke partners in de stad. We vragen werkgevers om banen voor mensen met een beperking. Goede voorbeelden worden beloond.

Dit willen wij:

19. We willen dat er een coronafonds komt met geld voor herstel van de samenleving. We kiezen voor investeringen in brede welvaart en groene groei. Denk aan het opleiden en omscholen van mensen met weinig baankansen voor de zorg, het onderwijs, de bouw en duurzaamheid.
20. De gemeente helpt (maatschappelijke) ondernemers, bedrijven en instellingen met het maken van 'basisbanen'. Dit zijn banen voor mensen die op de gewone arbeidsmarkt niet terecht kunnen en die ook niet hoeven doorstromen naar een andere baan.
21. Er komt meer gesubsidieerd werk. Mensen die re-integreren in de maatschappij mogen niet het werk doen dat andere mensen al deden.
22. De gemeente heeft teveel medewerkers die ingehuurd worden. Er moeten meer mensen een vaste baan kunnen krijgen. Dit geldt ook bij werk dat de gemeente uitbesteedt.
23. Amersfoort heeft veel zelfstandige ondernemers. We willen zorgen dat zij voldoende werkruimtes en ontmoetingsplekken hebben. De gemeente moet creatief met ondernemers meedenken, juist ook met kleine en/of startende zzp-ers.
24. We zijn blij dat het toerisme na corona weer aantrekt. We willen wel dat de gemeente oplet dat de toeristen niet de stad ongezellig of onveilig maken voor bewoners.
25. Er staan steeds meer winkels leeg. De gemeente Amersfoort gaat aan de slag om de winkelcentra beter te maken. Als het nodig is, worden winkels verplaatst.
26. De gemeente gaat met eigenaren van kantoorgebouwen praten om te zorgen dat er minder kantoren leeg staan.

Samenwerken aan hergebruik van grondstoffen

Alles wat mensen maken wordt ook afval. We moeten ervoor zorgen dat van dit afval weer iets nieuws gemaakt kan worden. In Nederland is afgesproken dat in 2030 de helft minder grondstoffen nodig zijn om spullen te maken. In 2050 moet alles gemaakt kunnen worden van iets wat er al was. Spullen en gebouwen zijn uit elkaar te halen, zodat onderdelen kunnen worden hergebruikt. Materialen zijn ook opnieuw te gebruiken of zijn biologisch afbreekbaar. Het ophalen van afval is veranderd in Amersfoort: je moet nu restafval zelf wegbrengen en plastic wordt opgehaald. Dit heeft geholpen om meer te kunnen recyclen.

Dit willen wij:

27. De gemeente helpt mensen om beter afval te scheiden. Daardoor wordt ingezameld plastic beter te recyclen. Dat is goed voor het milieu en het levert meer geld op.
28. Bij alles wat de gemeente doet moet gekeken worden of de materialen opnieuw gebruikt kunnen worden.
29. Nieuwe gebouwen moeten beter uit elkaar te halen zijn als ze niet meer nodig zijn. En we willen dat de materialen beter opnieuw te gebruiken zijn als een deel van een gebouw gesloopt wordt. Daar zijn regels voor en die kunnen we in Amersfoort strenger maken. Het liefst veranderen we die regels tegelijk met andere gemeenten.
30. Nieuwe gebouwen krijgen een overzicht van gebruikte bouwmaterialen. Dit helpt om te weten waar het gebouw van gemaakt is. En dat is handig als het ooit gesloopt wordt.
31. We willen graag dat er meer gebouwd wordt met materiaal dat biologisch afbreekbaar is, zoals hout.
32. Het nieuwe stadhuis is een voorbeeld-project. We willen dat hier zoveel mogelijk tweedehandse materialen in gebruikt worden en materialen die opnieuw te gebruiken zijn.
33. De ROVA gaat verhuizen. Op de nieuwe plek van de ROVA moeten bedrijven en winkels komen die oude spullen repareren en vermaken. Die kunnen ze weer als mooie spullen verkopen.
34. Groepen bewoners en bedrijven die werken met afval als grondstof hebben vaak last van de regels. De gemeente moet hen helpen door die regels te veranderen als dat kan.
35. De gemeente moet helpen om te zorgen dat mensen niet kiezen voor wegwerpspullen maar voor spullen zonder afval.
36. De inwoners van de binnenstad van Amersfoort kunnen nog niet al hun afval scheiden, omdat het afval niet wordt opgehaald. De gemeente kan dat verbeteren. En we willen de gemeente bedrijven helpt met afval scheiden, door ze te controleren en ze meer informatie en hulp te geven.
37. Er komt geen kerncentrale in de gemeente Amersfoort. En er wordt geen radioactief afval opgeslagen onder Amersfoort.

Deze huizen aan de Laan van Duurzaamheid in Nieuwland zijn van hout.

3. IN AMERSFOORT DOET IEDEREEN MEE

Samen leven is waardevol. Boodschappen doen voor iemand anders. Wandelen met iemand die eenzaam is. Door samen dingen te doen voelen mensen zich minder eenzaam. De zorg voor elkaar vinden we heel belangrijk.

Naast zorg voor elkaar, vinden we de gezondheid van ieder mens belangrijk. We willen dat je gezond bent én je gezond voelt. Zorg, welzijn, wonen en een gezonde, groene leefomgeving gaan hand in hand. Wij willen dat Amersfoort een sociale stad is, waar je je thuis voelt, je betrokken voelt bij elkaar en controle hebt over je eigen leven. Want wie gelukkig is, voelt zich gezonder. Daarom werken we aan een stad waarin iedere inwoner gezond kan leven. Een gezonde, groene stad met schone lucht waar mensen worden uitgedaagd te sporten en te bewegen.

We werken samen aan sociale verbinding in wijken. Er zijn veel en goede voorzieningen die ervoor zorgen dat mensen die dat willen een leven lang zelfstandig kunnen blijven wonen. Daarnaast zorgen we dat iedereen die te maken heeft met ziekte of beperking kan rekenen op toegankelijke zorg. Wij staan daarbij voor samenwerking en vertrouwen. De mens staat centraal, niet regels en geld.

Wij vinden dat iedereen recht heeft op een fatsoenlijk bestaan en de kans moet krijgen om zich te ontwikkelen. We willen armoede bestrijden omdat iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan.

Een toegankelijke stad voor iedereen

Iedereen moet zich thuis kunnen voelen in Amersfoort. Dit doen we door goed te luisteren naar alle mensen in de stad. Samen kunnen we dingen veranderen. Door GroenLinks hebben we in Amersfoort extra aandacht voor het onderwerp: iedereen mag meedoen en we zorgen ervoor dat het VN-Verdrag Handicap wordt nageleefd.

Dit willen wij:

1. Organisaties moeten bestaan uit mensen die van elkaar verschillen. Er zijn zoveel verschillen: bijvoorbeeld wie je bent, welke opleiding je gehad hebt, uit welke cultuur je komt of van wie je houdt.
2. De politie moet iedereen gelijk behandelen, daar letten we op
3. Keti Koti gaan we samen vieren. Keti Koti is een Surinaamse feestdag op 1 juli. We vieren het einde van de slavernij.
4. We vieren Sinterklaas met Pieten. Zwarte Piet is niet meer welkom.
5. We zijn streng tegen discriminatie in de horeca
6. Amersfoort moet ook een thuis zijn voor vluchtelingen.
7. Vluchtelingen hebben urgentiestatus voor een woning.

8. Amersfoort is een regenboogstad: we zijn ook de LHBTI-stad voor homo's, lesbiennes, transgenders en andere mensen. We moedigen zorginstellingen aan het keurmerk 'Roze Loper' te halen.
9. Amersfoort is toegankelijk voor iedereen. Voor mensen met fysieke, auditieve, visuele of met andere beperkingen. We willen veilige looproutes en gratis openbare toiletten, ook mindervaliden toiletten.
10. Met ervaringsdeskundigen bepalen we de knelpunten en maken we plannen.

Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur maakt ons blij. Iedereen moet mee kunnen doen aan activiteiten. Voor het opgroeien van kinderen is kunst en cultuur belangrijk. We willen in de stad een plek geven aan kunstenaars.

Dit willen wij:

11. We vinden het belangrijk dat er op elke school Kunst- en Cultuur-programma's zijn.
12. We hebben veel aandacht voor het *Jeugdcultuurfonds*. Kinderen uit gezinnen met weinig geld kunnen hierdoor meedoen aan danslessen of muzieklessen.
13. We willen 6 keer per jaar een culturele zondag. Steeds in een andere wijk van Amersfoort
14. Festivals in de stad moeten zuinig omgaan met het milieu, de natuur en de omgeving.

Onderwijs

Goed onderwijs is belangrijk. En de school zou een ontmoetingsplek in de wijk moeten zijn.

Dit willen wij:

15. We stimuleren meerdere activiteiten op school zoals opvang en sport.
16. We vinden het belangrijk dat kinderen in hun eigen wijk naar school kunnen.
17. We willen een centrale aanmelding voor basisscholen.
18. Het onderwijs vindt plaats in gezonde duurzame gebouwen.
19. Elke school in Amersfoort heeft een natuurspeeltuin.

Theater De Lieve Vrouw heeft films en toneelstukken. Ook voor kinderen.

Sport

Sporten is goed voor je. Het houdt je gezond en maakt je gelukkig. In elke wijk in Amersfoort is er een plek om buiten te sporten. Deze plek is voor iedereen gratis toegankelijk. Buurtsportcoaches zijn belangrijk. Zij organiseren sportactiviteiten in de wijk voor iedereen.

Dit willen wij:

20. We helpen sportverenigingen om samen te werken met bijvoorbeeld scholen.
21. *Kies je sport* blijft bestaan. Door kies je sport kunnen kinderen kennismaken met verschillende sporten zoals voetbal, basketbal en hockey.
22. We stimuleren jongeren om te blijven sporten. Dit doen we door het organiseren van sporttoernooien.
23. We maken hardloopprondjes in elke wijk. En we zorgen voor groene plekken in de wijk waar iedereen kan sporten.
24. Sportvoorzieningen moeten makkelijk toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
25. We geven extra bekendheid aan het *Jeugdsportfonds*. Door dit fonds kunnen kinderen uit gezinnen met weinig geld toch sporten.

Veilig Amersfoort

We willen dat iedereen zich veilig voelt in Amersfoort. Daar werken we samen aan.

Dit willen wij:

26. We investeren in jongerenwerk. We hebben extra aandacht voor jongeren die spijbelen, stelen en drugs gebruiken.
27. Samen met jongerenwerkers geven we voorlichting over alcohol en drugs.
28. Wijkagenten zijn zichtbaar in elke wijk
29. We richten de omgeving veilig in. Bijvoorbeeld door goede straatverlichting en lantaarnpalen.
30. Privacy is belangrijk. Informatie van inwoners van Amersfoort moet zorgvuldig worden opgeslagen.
31. Vuurwerk zelf afsteken is verboden. De gemeente organiseert een vuurwerkshow.

Inclusieve en toegankelijke zorg

Zorg en hulp moet toegankelijk zijn voor iedereen die dat nodig heeft. Wie je ook bent, waar je ook vandaan komt en wat je ook doet. Bij iedereen in de buurt moeten lichte en zwaardere vormen van hulp en ondersteuning beschikbaar zijn. Dit kan als sociale netwerken en zorgprofessionals beter samenwerken.

Dit willen wij:

32. De persoonlijke situatie van degene die zorg nodig heeft en de mogelijkheden van het sociale netwerk moeten altijd het uitgangspunt zijn bij het geven van zorg of hulp.
33. Mensen moeten op tijd hulp of zorg krijgen. We accepteren geen wachtlijsten. We willen dat er in het welzijnswerk en bij de wijkteams voldoende mensen werken. Door voldoende mensen kan er in alle buurten goede en passende ondersteuning zijn.
34. Bij informatie over de gezondheidszorg moeten we meer rekening houden met laaggeletterden. Ook moet er meer voorlichting komen over rechten in de zorg. Om de zorg toegankelijker te maken, krijgt onafhankelijke cliëntondersteuning een sterkere positie.
35. Zorgorganisaties houden rekening met de hulpvragers. Ze moeten rekening houden met leeftijd, beperking, culturele achtergrond, gender (LHBTI), seksuele voorkeur, cultuur of religie.

Extra aandacht voor kinderen en jongeren

Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien. Sommige kinderen en jongeren hebben extra hulp nodig. We hebben ons ingezet om de zorg en hulp voor deze kinderen, jongeren en hun

ouders dichtbij te brengen. Hier willen we graag mee door gaan. Doorgaan met hulp: snel en dichtbij. Voor kinderen, jongeren en hun ouders moet er 1 aanspreekpunt zijn dat hulp biedt en de samenwerking organiseert.

Lekker buiten spelen is belangrijk voor een goede ontwikkeling van kinderen. De gemeente moet zorgen voor voldoende speelplekken: op straat, in speeltuinen, op groene schoolpleinen en trapveldjes. Jongeren hebben ruimte nodig om elkaar ongestoord te ontmoeten en dingen te doen zoals sporten en leuke dingen met elkaar doen die passen bij een gezonde ontwikkeling.

Dit willen wij:

36. Bij nieuwe (beleids)ontwikkelingen op het gebied van jeugd, welzijn en zorg worden de groepen om wie het gaat, altijd betrokken als volwaardige gesprekspartner. Ervaringsdeskundigheid wordt erkend en beter benut, liefst betaald.
37. De gemeente vraagt de mening van jongeren bij de inrichting straten, pleinen en parken. Kinderen moeten mee kunnen praten over plannen. Samen met jongeren en buurtbewoners bespreken we oplossingen voor het overlast op hangplekken.
38. In de jeugdhulpverlening staan de belangen van jongeren centraal. We voorkomen uithuisplaatsingen door de zorg rondom de leefwereld van jongeren te organiseren. Jongeren krijgen recht op een zelfgekozen vertrouwenspersoon.
39. Jeugdhulp heeft grote invloed op het leven van kwetsbare jongeren. Klachten worden gehoord en opgelost. Signalen van misstanden worden onderzocht. Wachtlijsten voor jeugdhulp worden teruggedrongen, ook als dat extra geld kost.
40. Als een gezin meerdere problemen heeft, geldt: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

In Amersfoort tellen alle kinderen mee.

Welzijn in de wijk

De sociale kracht van buurten en wijken draagt goed bij aan welzijn, geluk en gezondheid van bewoners. GroenLinks geeft daarom aandacht aan vitale wijken: wijken die prettig, leefbaar en veilig zijn, met voldoende groen, speelruimte en voorzieningen. Hiervoor ligt er een belangrijke taak bij medewerkers van wijkteams en Indebuurt033, wijkagenten en huisartsen. GroenLinks wil deze medewerkers de ruimte geven zodat zij in hun werk aansluiting kunnen zoeken bij bewoners in de wijken. Niet vanachter een bureau, maar zoveel mogelijk de straat op, de buurt in. We willen er alles aan doen om iedereen te bereiken, ook mensen die uit zichzelf moeilijk contact leggen. Onder het motto '**samen meer buurt**' bouwen we met deze professionals aan krachtige, unieke buurten waarin mensen naar elkaar omkijken.

Dit willen wij:

41. De gemeente zorgt voor de mogelijkheden voor ontmoeting, zowel binnen als buiten. In de buurt kom je elkaar tegen. Activiteiten die hierop zijn gericht, willen we ondersteunen.
42. Bewonersinitiatieven die goed werken, moeten sneller en gemakkelijker voor meer jaren geld krijgen.
43. We willen bewoners betrekken en invloed geven bij de uitvoering en beoordeling van de dienstverlening in het welzijnswerk. Kennis en expertise van ervaringsdeskundigen moeten worden beloond.
44. Per buurt en wijk is voor andere sociale problemen aandacht nodig. GroenLinks wil met iedereen die in de wijk actief is een plan maken om de grootste problemen gezamenlijk aan te pakken.
45. In sommige buurten is het extra belangrijk om plekken te hebben waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten en makkelijk in contact komen met mensen van Indebuurt033.

Samenwerking en vertrouwen

Mensen staan centraal. Dat lijkt een open deur. Toch zie je in de praktijk dat het vaak draait om regels en systemen. Te vaak krijgen mensen die hulp het hardst nodig hebben, het moeilijkste toegang tot die hulp. We willen dat de overheid bij alle keuzes die nodig zijn, uitgaat van vertrouwen in mensen.

Zorgverleners willen goede zorg bieden. Daarom stoppen we met nutteloze administratie en controledruk. Als we uitgaan van vertrouwen, kunnen de mogelijkheden en behoeften van mensen leidend zijn bij de hulpverlening. Het gaat om kwaliteit. Niet om de juiste formulieren en de laagste prijs.

Dit willen wij:

46. Zorg en winst horen niet bij elkaar. We stellen samenwerking tussen zorgaanbieders voorop. Meer samenwerking levert niet alleen betere hulp- en ondersteuning op, maar is ook goedkoper.

47. De zogenoemde 'doorbraakaanpak' zorgt voor oplossingen bij huishoudens met veel en ingewikkelde problemen. Hierbij krijgen professionals de vrijheid om te doen wat nodig is om de problemen van deze mensen voor langere termijn op te lossen. We willen deze aanpak de komende jaren verder uitbreiden.
48. Door inzet op preventie, samenwerking en vaste afspraken met zorgaanbieders en andere partners zorgen wij dat kwalitatief goede zorg toegankelijk en betaalbaar blijft.
49. We willen experimenteren met een integraal persoonsgebonden budget (pgb). Mensen die dat nodig hebben en aankunnen, krijgen de mogelijkheid van een pgb voor alle aspecten van hun leven: voor zorg, werk, wonen, sport, welzijn en onderwijs.
50. GroenLinks geeft de klanten van instellingen voor zorg en welzijn grotere invloed op de beoordeling van de kwaliteit van de dienstverlening. De gemeente geeft ervaringsdeskundigen en bewoners invloed op de inkoop, uitvoering en bijsturing van zorg.
51. We moeten de grote personeelstekorten in de zorg tegengaan. Daarom zet GroenLinks zich samen met de onderwijsinstellingen actief in voor het opleiden van zorgpersoneel.

Armoedebestrijding

In Amersfoort leven meer dan 7.000 mensen in armoede, onder wie veel kinderen. Dit vinden wij niet goed. Daarom is er een krachtig en eerlijk beleid nodig over werk en inkomen, uitkeringen en schulden. De laatste jaren heeft GroenLinks onder meer een fonds opgericht om schulden van mensen over te nemen. Amersfoort loopt hier landelijk in voorop.

In de komende jaren willen we vooral verder kijken naar de oorzaken van armoede en schulden. Die kun je wegnemen met een goede aanpak op het gebied van werk, welzijn, wonen en onderwijs. Daarvoor nodig dat de gemeente samenwerkt met instanties als het UWV, de wijkteams, indebuurt033, woningcorporaties, huisartsen en het onderwijs. Daarnaast kiezen we voor ruime inkomensondersteuning, zodat mensen met een uitkering of weinig volwaardig mee kunnen doen. Gemeentelijke regelingen moeten simpel en gebruiksvriendelijk zijn.

Dit willen wij:

52. Geen verplichte tegenprestatie voor het ontvangen van bijstand. Bijverdienen of een opleiding volgen, wordt makkelijker. Mensen in de bijstand moeten zich kunnen ontwikkelen.
53. We willen met een deel van de langdurig werklozen het basisinkomen gaan uitproberen.
54. We stimuleren mensen zonder betaald werk om vrijwilligerswerk te doen. Werken zonder loon mag geen verdienmodel voor werkgevers worden.

55. We investeren in schuldhulpverlening. Schulden worden zo snel mogelijk ontdekt, zodat de schulden niet onnodig oplopen.
56. Huisuitzettingen worden voorkomen, zeker als het gaat om gezinnen met kinderen. De gemeente maakt afspraken met organisaties en bedrijven over een betalingsregeling voor mensen in de schuldhulpverlening. Organisaties en bedrijven die daar niet aan meewerken, sluiten achteraan in de rij bij het terughalen van schulden.
57. We zorgen voor toegankelijke en goede armoederegelingen. Geldcheck033 is een goed voorbeeld. Kinderen én volwassenen moeten kunnen rekenen op ondersteuning voor schoolkosten, kleding en deelname aan het sociale leven.
58. Als de gemeente een fout maakt bij de berekening van bijstand, dan hoeven mensen het teveel gekregen geld niet terug te betalen. Eenmaal ontvangen, blijft ontvangen.

4. EEN FIJNE, GROENE LEEFOMGEVING

Voor GroenLinks is het belangrijk dat de stad gezond, groen en fijn is om te wonen. We willen dat kinderen buiten kunnen spelen en dat mensen een praatje maken met burens. Meer dan de helft van alle ruimte in straten, pleinen en parken in Amersfoort is nu bedoeld voor auto's. Dat moet echt anders, zeker nu de stad groeit. GroenLinks wil meer ruimte voor voetgangers, fietsers en spelende kinderen.

Verkeer is belangrijk, maar mag niet ten koste gaan van een fijne stad. De afgelopen vier jaar is de binnenstad autoluw gemaakt, mede door GroenLinks. We willen meer gebieden autoluw maken. Op de plek van 1 auto kunnen 14 fietsen staan. We willen dat andere manieren van vervoer goedkoper en makkelijker worden: de fiets, lopen, deelauto's en openbaar vervoer.

We krijgen steeds vaker te maken met droogte, hittegolven en wateroverlast. Dat komt door de opwarming van de aarde. De straten, pleinen en parken moeten hierop aangepast worden. We zien dat er steeds minder soorten dieren zijn. Er zijn minder bijen, huismussen en koolmezen en juist meer plaagdieren en woekerplanten. We moeten dit in de komende jaren verbeteren.

Een stad met veel groen is gezonder voor mensen en dieren. Kinderen spelen meer buiten in groene wijken. We kiezen voor groene plekken waar je gebruik van kunt maken en waar ook de natuur wat aan heeft. Daarnaast willen dat er meer regenwater in de grond en de sloten kan worden opgevangen. Dan kunnen we periodes met juist heel veel of heel weinig regen beter aan. Water en groen zorgen dat planten en dieren kunnen leven en het ziet er mooi uit. Bovendien is het daardoor koeler op warme zomerdagen. We kiezen bij bouwprojecten en elke aanpassing van de straten, pleinen en parken voor meer en beter groen en water.

Ruim baan voor de fiets

Dit willen wij:

1. We maken geld vrij voor verbetering van fietspaden en fietsroutes.
2. Fietsers krijgen voorrang op plekken waar doorgaande fietsroutes drukke autowegen kruisen. Doorgaande fietsroutes krijgen rood asfalt of rode stenen en duidelijke strepen op de weg.
3. Fietsers hoeven nooit langer dan 20 seconden te wachten bij een verkeerslicht.
4. Straten in woonwijken worden fietsstraten waar de auto rekening moet houden met fietsers.
5. Er moeten meer plekken komen om je fiets te stallen bij winkels, bushaltes en gebouwen zoals bibliotheken. Die plekken moeten veilig en toegankelijk zijn. Bij nieuwe flatgebouwen komen goede fietsenstallingen.
6. Er zijn nu te weinig fietsenstallingen op het centraal station. De herinrichting van het Stationsplein en de fietsenkelders moeten opschieten. Als het niet sneller kan, komen er eerst tijdelijke fietsenstallingen.

7. Tussen het Soesterkwartier en de BW-laan moet een verbinding komen voor fietsers en voetgangers. Je kunt nu alleen door het station.

Auto te gast

Er zijn te veel geparkeerde auto's gekomen in Amersfoort. Mensen parkeren hun auto in woonstraten rond het centrum. De ambulance kan er soms niet goed langs en kinderen kunnen er niet op straat spelen. De Stadsring is een onprettige, drukke weg geworden. We willen minder doorgaand verkeer door de stad. Dat betekent dat we een buitenring nodig hebben: de Bunschoterstraat, de Rondweg Noord en Oost, de A1 en de A28.

Dit willen wij:

8. De maximumsnelheid gaat in bijna alle straten naar naar 30 km per uur. Dat is veiliger, rustiger en scheelt luchtvervuiling. We trekken geld uit om wegen daarop aan te passen. Alleen op grote doorgaande 4-baans wegen, zoals de ringweg Kruiskamp en de ringweg Noord is de maximumsnelheid 50 km per uur. We willen ook dat op provinciale wegen zoals de Bunschoterstraat de maximumsnelheid 60 km per uur wordt en op de A1 en A28 binnen onze gemeente de maximumsnelheid omlaag gaat naar 80 km per uur.
9. De Stadsring maken we smaller: 1 rijbaan per richting en de maximumsnelheid wordt 30 km per uur. De ruimte die vrijkomt, is voor voetgangers, fietsers, groen en water. We steunen de groep mensen van 'Van Ring naar Park' om het Zocherplantsoen in ere te herstellen. Ook het deel van de Amsterdamseweg tussen het Soesterkwartier en de Kop van de Isselt wordt smaller en 30 km per uur. We gebruiken de ruimte die vrijkomt voor een groene verbinding tussen de Groengordel van het Soesterkwartier en de Eem.
10. De Westelijke Rondweg is een hoofdpijnproject voor de stad. GroenLinks is tegen het uitgeven van extra gemeentelijk geld aan deze weg. Stoppen met het project kost de gemeente inmiddels meer geld dan het project doorzetten. We vinden het belangrijk dat de veiligheid van de spoorkruising voor fietsers en voetgangers, de fietsvoorzieningen en de ecologische verbindingen worden verbeterd. We gaan op zoek naar een zo goed mogelijk vervolg van dit project.
11. We bouwen parkeerplaatsen met fietsenstallingen en bushaltes aan de buitenring van de stad. Zo hoeven bezoekers niet allemaal met de auto de stad in. In de binnenstad halen we een aantal parkeerplaatsen weg.
12. Meer wijken krijgen een parkeervergunning, liefst de hele stad. Dat is duidelijker en is het meest eerlijk. Daardoor gaan ook minder mensen in een andere buurt parkeren, wat veel overlast geeft. Voor bewoners kost zo'n vergunning een paar tientjes per jaar. Een vergunning voor een tweede of derde auto is duurder.
13. In en rond de binnenstad worden de parkeertarieven op straat duurder, zodat meer mensen de parkeergarages gebruiken. We maken de parkeertarieven in de rest van de stad net zo hoog als in steden in Nederland die op Amersfoort lijken.
14. We maken van lege parkeerplekken groen, fietsenstallingen en speelruimte voor kinderen. Dit doen we samen met de bewoners van de straat.

Geen parkeerplaatsen meer op het Havik.

15. We letten bij nieuwe bouwplannen beter op bereikbaarheid voor fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer. Hierdoor zijn minder parkeerplaatsen nodig. De parkeerplaatsen die wel nodig zijn, worden in groepjes gebouwd, bij voorkeur in ondergrondse garages. Hierdoor blijft er meer groene leefruimte over.
16. Elke wijk moet elke dag van de week goed bereikbaar zijn met de bus. De gemeente dringt daar bij de provincie op aan.
17. In het Hogekwartier zijn veel extra woningen gebouwd en de komende jaren gaat dat ook in het Hoefkwartier gebeuren. We willen samen met de provincie kijken of er een snelbusverbinding kan komen tussen deze wijken en de stad Utrecht. Zo kunnen mensen in ongeveer twintig minuten op het Utrecht Science Park (de Uithof) zijn.
18. Elektrische deelscooters van bijvoorbeeld GoSharing zijn handig, maar moeten netjes geparkeerd worden. Als de aanbieders van de scooters niet zorgen dat dit beter wordt, nemen we hun vergunning in.

19. We willen dat de gemeente samen met aanbieders van deelauto's reclame maakt voor meer gebruik van deelauto's. Parkeervergunningen voor deelauto's worden snel verleend.
20. GroenLinks neemt het initiatief voor een jaarlijkse autovrije (zon)dag in Amersfoort.

Schone lucht

De lucht in de stad is niet schoon. Vooral ouderen, kinderen en mensen met astma merken dat iedere dag. Zij hebben vaak last van fijnstof. Sommigen worden er ziek van. De grootste bronnen van vervuiling zijn motoren op benzine en diesel van auto's en brommers en ook kachels en open haarden van woonhuizen geven veel roet en stof. Rond oud en nieuw zorgt vuurwerk voor extra fijnstof. Hoe voller de stad, hoe meer fijnstof.

GroenLinks wil voorkomen dat we vuile lucht moeten inademen. Daarom willen we vervoer zonder uitlaatgassen. We willen ook dat houtrook van kachels en open haarden minder wordt. De gemeente kan vanaf 1 juli 2022 hier iets aan doen, omdat dan een nieuwe wet ingaat: de Omgevingswet.

Dit willen wij:

21. Alle nieuwe auto's moeten van de Europese Unie vanaf 2030 elektrisch zijn. Wij willen dat de gemeente zich hierop voorbereidt en zorgt voor voldoende laadpalen in de stad.
22. Geen tweetakt scooters en tuktuks meer in Amersfoort. Brommers en scooters moeten zo snel mogelijk volledig elektrisch worden.
23. We maken regels om de overlast door houtrook aan te pakken. We willen het gebruik van bestaande en nieuwe houtkachels en openhaarden beter regelen en ook ingrijpen bij overtreding van de regels.
24. Amersfoort moet vuurwerkvrij worden. Consumentenvuurwerk moet worden verboden. Tegelijk willen we dat de gemeente de organisatie van een professionele vuurwerkshow ondersteunt.
25. We willen dat de bevoorrading van het centrum gebeurt met elektrische vrachtwagens.
26. Op de bouw wordt gewerkt met elektrisch materieel en materieel op waterstof. Dit scheelt veel lawaai en uitlaatgas van dieselaggregaten. We maken een afspraak met Stedin voor krachtstroomaansluitingen op bouwplaatsen.

Inwoners aan zet

Bewoners willen betrokken worden bij de inrichting en het beheer van de straten, parken en pleinen. Mensen brengen kennis in die waardevol kan zijn. De gemeente moet daarom informatie over plannen sneller en actiever delen en meer vertrouwen op de goede wil van inwoners. De gemeente moet duidelijk maken wat nodig is in het algemeen belang en daarna zoveel mogelijk ruimte bieden voor inwoners om mee te denken.

Dit willen wij:

27. De Participatiegids Ruimtelijke Ontwikkelingen is eigenlijk bedoeld voor bouwprojecten, maar wij denken dat dezelfde gedachte bruikbaar is bij straten, parken en pleinen.
28. De gemeente is blij met groenbeheer door groepjes buurtbewoners en helpt mensen daarbij. De gemeente geeft geen stukjes gemeentegroen meer aan particulieren, want dat leidt te vaak tot meer tegels en minder planten.
29. Bij het (her)inrichten van straten of gebieden moet de gemeente ook kijken naar wat kinderen nodig hebben. In alle bestemmingsplannen houden we rekening met kindvriendelijke routes, oversteekplaatsen en speelplekken.

Groene plekken voor natuur en mensen

Dit willen wij:

30. Iedere Amersfoorter is binnen 10 minuten lopen in het groen. Hierdoor maken we het voor inwoners leuk om buiten te wandelen of te sporten.
31. Groene plekken in de stad worden met elkaar verbonden met extra groen zodat dieren makkelijker van de ene plek naar de andere kunnen gaan. Als het kan zonder de dieren teveel te storen, willen we dat je hier ook kunt wandelen.
32. We zetten liever planten en bomen neer die van nature in ons landschap voorkomen en die passen bij de grondsoort. Daardoor heeft de natuur er meer aan en worden bomen minder snel ziek.
33. We gaan door met het planten van extra bomen: 1.000 per jaar. Als bomen in de weg staan, moeten die worden uitgegraven en worden bewaard zodat ze ergens anders kunnen worden geplant. Soms kan een boom niet verplaatst worden. Die vervangen we. Daarbij kijken we niet alleen naar het aantal bomen, maar ook naar de natuurwaarde die verloren gaat. Gekapt hout moet lokaal worden gebruikt, bijvoorbeeld door 'KeiStadHout'.
34. De bomen in een nieuwbouwwijk worden zo vroeg mogelijk geplant zodat ze al groter zijn als de wijk af is. Bij nieuwbouw is er genoeg ruimte voor planten en dieren.
35. Iedereen kan zonder auto in natuurgebieden om de stad komen. Daarom moeten er voldoende fietspaden, wandelpaden en bushaltes richting natuurgebieden komen.

36. Steeds meer mensen uit Amersfoort en Hoogland willen wandelen en fietsen in Hoogland-West. We gaan vragen aan natuurorganisaties en boeren hoe natuur, recreatie en landbouw samen kunnen gaan. Om hieraan te werken maken we geld vrij.
37. Landgoed Groot Weede in Hoogland (het land van boer Kok) mag niet worden volgebouwd met huizen. We willen dat dit gebied wordt ingericht als groengebied tussen de Eem, landgoed Coelhorst en park Schothorst.
38. Er moet ruimte blijven voor volkstuinen en gezamenlijke moestuinen. De gemeente moet boerderijen steunen die gezinnen in de buurt helpen met groente en fruit.
39. Het maaien en onderhoud van groene plekken moet passen bij de plek. Een grasveldje om te spelen en te sporten moet regelmatig worden gemaaid. Op andere plekken is maaien en onderhoud minder nodig. In bermen en braakliggende terreinen willen we meer bloemen. Dode bomen blijven staan of liggen voor dieren en paddestoelen als dat veilig kan.
40. De gemeente gebruikt de middelen 'Roundup' (tegen woekerplanten) en 'Xentari' (tegen de eikenprocessierups) niet meer. Het is beter om natuurlijke vijanden te gebruiken. Koolmezen, zwaluwen en vleermuizen helpen tegen de eikenprocessierups.
41. Teveel licht 's nachts verstoort de natuur. Verlichting mag alleen waar het nodig is voor de veiligheid van mensen. Straatlampen mogen niet hoger hangen dan nodig is voor veilig verkeer en moeten een kleur krijgen die minder verstorend is voor dieren. We willen minder lichtreclame.
42. Het verkeerslawaai van de A28 is storend voor de bewoners van het Leusderkwartier en voor de dieren in bosgebied Nimmerdor. We vinden een geluidsscherm ten zuiden van de fietsersbrug nodig.

De stad als spons voor water

GroenLinks wil dat Amersfoort in 2030 beter kan omgaan met hitte, droogte en veel regen. Veel regen valt op momenten waarop we er niets aan hebben. Dat wordt nu afgevoerd en zorgt voor wateroverlast in lagere delen van de stad. Als het een tijdje niet regent, verdrogen veel bomen. Bovendien wordt een wijk met veel steen soms wel 5 graden warmer dan een groene wijk. Bij een hittegolf is dat een probleem.

Daarom willen we dat water beter wordt opgenomen in de bodem en minder via het riool wordt afgevoerd. Beter opnemen van water kan door meer groene tuinen en parken, maar ook groene daken en gevels. Groen slaat water op en het geeft verkoeling.

We slaan water op in de bodem, maar ook in regentonnen, vijvers, waterpleinen en watergoten. Dat kan er ook heel mooi uitzien.

Dit willen wij:

43. We helpen bewoners hun tuin groener te maken en regenwater in de tuin weg te laten lopen. We gaan door met 'Operatie Steenbreek': steen eruit, plant erin. De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf stenen weg te halen waar dat kan. Denk aan middenbermen van wegen, rotondes en 'eilandjes' rond verkeerslichten.

Parkeerplaatsen moeten standaard worden aangelegd met open stenen waartussen planten groeien (behalve bij invalidenparkeerplaatsen).

44. We maken straten groener en zorgen dat ze meer water op kunnen nemen. Dat doen we gelijk als de straat toch wordt aangepakt voor beheer, herinrichting of vernieuwing.
45. Amersfoort heeft te weinig plekken om buiten te zwemmen, zoals het Bosbad. We willen uitzoeken of een zwemplas gemaakt kan worden gemaakt bij de bouw van Vathorst-Bovenduist. We willen een stadsstrand bij de Kop van de Isselt, waar nu nog de ROVA zit.
46. We helpen boeren die goed voor hun land willen zorgen door het gebruik van landbouwgif en kunstmest te beperken en door te voorkomen dat de grond uitdroogt. We willen de grondwaterstand rond natuurgebieden Coelhorst, Bloeidaal en Schammer verhogen. Dit bespreken we met de boeren en het waterschap.

Het plantsoen om de binnenstad is een rustig groen wandelgebied in de drukke stad.

5. DE STAD WORDT GOED BESTUURD

Het gemeentebestuur is er voor de burgers. Niet alle mensen voelen dat zo. Er is al veel verbeterd, maar nog niet genoeg. We kunnen meer gebruik maken van kennis en ervaring van inwoners, bedrijven en organisaties. Dit kan bij het maken van nieuw beleid. Bij verschillende delen in dit programma hebben we al laten zien hoe we dat willen doen. In dit hoofdstuk vertellen we hoe we de bewoners actief willen betrekken. Ook moet duidelijk zijn hoe het geld van de gemeente besteed wordt. De gemeenteraad wordt gekozen, maar moet rekening houden met wat mensen in de stad willen. Het is nodig om mensen meer te betrekken bij de besluiten die de gemeenteraad neemt en bij wat de gemeente doet. GroenLinks wil meer gebruik maken van 'ervaringsdeskundigheid'.

Dit willen wij:

1. De gemeente maakt gegevens openbaar om inwoners te laten zien hoe en waarom beleid gemaakt wordt.
2. GroenLinks wil dat elke wijk een Kinderwijkraad krijgt en dat de stad een kinderburgemeester krijgt. Samen met jongeren maken we een plan hoe we jongeren in Amersfoort meer mee kunnen laten besturen. Zo krijgen kinderen en jongeren de mogelijkheid mee te werken aan plannen voor hun wijk en de stad.
3. We werken verder aan nieuwe vormen van participatie zoals de 'gelote burgerraad'. We gebruiken de ervaringen die daarmee worden opgedaan in Amsterdam en andere steden. We willen hiermee meteen beginnen bij de start van de nieuwe raadsperiode.
4. Amersfoorters krijgen de gelegenheid om taken over te nemen van de gemeente. Dit noemen we de 'Right to Challenge'. De gemeente bepaalt samen met de bewoners hoe we dit regelen. We werken gelijkwaardig samen.
5. We willen burgerinitiatieven koppelen aan ambtenaren. Dat moet voorkomen dat inwoners de weg kwijtraken en het gevoel hebben dat zij van het kastje naar de muur gestuurd worden.
6. De gemeente moet meer per wijk gaan werken. De problemen van een wijk of buurt zijn leidend bij het bedenken van beleid en aanpak.
7. De gemeente moet praten vanuit de inwoners en minder vanuit wet- en regelgeving.
8. De lokale journalisten zijn belangrijk. Zij letten goed op alles wat er in de stad gebeurt. De gemeente moet meer doen om lokale kranten en andere media te laten voortbestaan.

Verstandig met geld omgaan

De gemeente moet op een verstandige en duidelijke manier met geld omgaan. Iedere euro van de gemeente is een euro van ons allemaal. Het moet duidelijk zijn waar het geld naartoe gaat. We willen dat er doelen zijn en dat je kan zien of die gehaald worden. De uitleg moet duidelijk zijn, zodat iedereen kan zien hoe de gemeente haar geld besteedt.

Dit willen wij:

1. GroenLinks vindt dat mensen met veel geld meer kunnen betalen dan mensen met minder geld. Daarom mag de Onroerendezaakbelasting (OZB) een beetje omhoog als dat voor een groen en sociaal Amersfoort nodig is.
2. De gemeente moet voldoende geld in zijn reserve houden om met tegenslagen om te kunnen gaan. Als er te weinig geld in de reserve zit, kiezen we eerst voor maatregelen die de inkomsten van de gemeente verhogen en pas dan voor bezuinigingen. Als bezuinigingen nodig zijn, ontzien we de meest kwetsbare inwoners van onze stad.
3. De vuilnisbelasting (afvalstoffenheffing) is voor huishoudens met een laag inkomen veel geld. Volgens de wet mag de vuilnisbelasting niet meer geld opbrengen dan nodig is om afval te verwerken. Wanneer in een bepaald jaar meer geld binnenkomt, willen we dat de gemeente dit in het volgende jaar verrekent.
4. Parkeren is in Amersfoort veel goedkoper dan in gemeenten die lijken op Amersfoort. We willen dat het ongeveer even duur wordt.
5. We willen dat meer mensen gebruik kunnen maken van het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen. Daarom verhogen we de grens tot 120 procent van de bijstandsnorm. Inwoners die van uitkering naar betaald werk gaan, lopen dan niet het risico dat zij er daardoor financieel op achteruitgaan.
6. Wie het milieu vervuult of de stad minder fijn maakt moet daarvoor meer betalen. Schone alternatieven worden juist goedkoper.

Het gemeentebestuur is er voor de burgers. Niet alle mensen voelen dat zo.

DANK

Veel mensen hebben meegewerkt aan dit verkiezingsprogramma: kritische meedenkers, leden en niet-leden van GroenLinks, mensen voor wie dit hun werk is en bewoners van Amersfoort. De programmacommissie heeft al hun informatie verwerkt tot 1 geheel. Op 13 november 2021 is het programma vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering van GroenLinks Amersfoort.

De programmacommissie bestond uit Bram Leeuwenkamp, Jeroen Bulthuis en Edwin Hinloopen. Henk Bouwmeester heeft de tekst geschreven. Ida Bromberg heeft gezorgd dat het er mooi uitziet.

Het programma is hertaald in *taal voor iedereen* door Conny Kooijman, Esther Alblas en Astrid Janssen.

De foto's in dit verkiezingsprogramma zijn gemaakt door Ester Overmars, Ida Bromberg en Marjolein Abma.

De picto's bij de hoofdpunten zijn gemaakt door Sclera Picto's (www.sclera.be).

© GroenLinks Amersfoort, 2022

Kijk voor meer informatie op <http://amersfoort.groenlinks.nl/>